

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 30.04.2024 r.

Poz. 2218

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.26.2024.AK WOJEWODY POMORSKIEGO

z dnia 26 kwietnia 2024 r.

Wojewody Pomorskiego

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 poz. 40, poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688)

stwierdza się nieważność

uchwały Nr LXVI/418/2024 Rady Gminy Lipusz z dnia 25 marca 2024 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu działalności przystani kajakowej w Lipuszu”, w części dotyczącej ust. 1 pkt 6 w zakresie słów „i na ich odpowiedzialność” oraz ust. 3 pkt 6 załącznika do uchwały.

Uzasadnienie

W dniu 28 marca 2024 r. do wojewody pomorskiego wpłynęła uchwała Nr LXVI/418/2024 Rady Gminy Lipusz z dnia 25 marca 2024 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu działalności przystani kajakowej w Lipuszu”, zwana dalej „uchwałą”.

Jako podstawę prawną podjęcia uchwały wskazano art. 40 ust. 2 pkt 4 oraz art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688), dalej jako „u.s.g.”.

W toku czynności nadzorczych, pismem z dnia 18 kwietnia 2024 r., organ nadzoru zawiadomił Radę Gminy Lipusz o wszczęciu postępowania nadzorczego w stosunku do przedmiotowej uchwały oraz poinformował o możliwości złożenia wyjaśnień w sprawie.

Po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego organ nadzoru stwierdził, że badana uchwała w zakresie wskazanym w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego podjęta została z istotnym naruszeniem prawa, tj. art. 40 ust. 2 pkt 4 u.s.g. w związku z art. 7 Konstytucji RP.

Rada Gminy Lipusz w § 1 uchwały przyjęła „Regulamin działalności przystani kajakowej w Lipuszu”, zwany dalej „Regulaminem”, stanowiący załącznik do uchwały.

W Regulaminie Rada zawarła następujące postanowienia, które budzą zastrzeżenia organu nadzoru:

1. w ust. 1 pkt 6 części zatytułowanej „Postanowienia ogólne” załącznika do uchwały: „Osoby do 15 roku życia mogą przebywać na obiektach jedynie pod opieką dorosłych i na ich odpowiedzialność.”;

2. w ust. 3 pkt 6 części zatytułowanej „Zasady korzystania z obiektu” załącznika do uchwały: „Administrator nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w wyniku działania osób przebywających na terenie obiektu.”.

Przedmiotowa uchwała stanowi akt prawa miejscowego podlegający publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego. Zgodnie z art. 94 Konstytucji RP organy samorządu terytorialnego, na

podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązujące na obszarze działania tych organów. Jednocześnie zasada praworządności wyrażona w art. 7 Konstytucji RP, który stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, wymaga, aby organ stanowiący gminy, wykonujący kompetencję prawodawczą zawartą w upoważnieniu ustawowym działał ściśle w granicach tego upoważnienia (por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 6 grudnia 2012 r., sygn. akt II SA/Wr 686/12).

Organ nadzoru wskazuje, że postanowienia uchwały w zakresie wskazanym w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego wykraczają poza delegację ustawową wynikającą z art. 40 ust. 2 pkt. 4 u.s.g. Zgodnie z powyższym przepisem, na podstawie ustawy o samorządzie gminnym organy gminy mogą wydawać akty prawa miejscowego w zakresie zasad i trybu korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej. Na wskazanej podstawie prawnej Rada Gminy Lipusz może jedynie wprowadzać zasady i tryb korzystania z gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w analizowanym przypadku przystani kajakowej. W ocenie organu nadzoru norma kompetencyjna wynikająca z art. 40 ust. 2 pkt 4 u.s.g. nie obejmuje upoważnienia dla rady gminy do stanowienia przepisów w zakresie odpowiedzialności cywilnej. Należy podkreślić, że akt prawa miejscowego jako akt o charakterze powszechnie obowiązującym nie może regulować zakresu odpowiedzialności stron określonego stosunku prawnego. Postanowienia dotyczące tej materii mogą zostać wprowadzone jedynie w ustawie lub na mocy czynności prawnej, np. umowy. Takie też stanowisko wyraził Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w uzasadnieniu wyroku z dnia 16 listopada 2011 r. (sygn. akt IV SA/Po 672/11) stwierdzając, że „*pojęcie „zasady i tryb korzystania” zawiera w sobie kompetencję organu stanowiącego gminy do formułowania w stosunku do terenów i urządzeń użyteczności publicznej norm i zasad prawidłowego postępowania, ustalania obowiązujących reguł zachowania się, określenia ustalonego porządku zachowania się. Jednakże rada gminy na podstawie powyższej regulacji nie była uprawniona (...) do wprowadzenia do zaskarżonego aktu prawa miejscowego jakichkolwiek przepisów ustalających lub modyfikujących odpowiedzialność karną i cywilną*”.

Przekroczenie upoważnienia ustawowego przez Radę Gminy Lipusz przy podejmowaniu uchwały powinno więc być traktowane jako istotne naruszenie prawa, które winno skutkować stwierdzeniem nieważności uchwały w zakresie w jakim doszło do przekroczenia upoważnienia.

Z wyżej opisanych względów stwierdzenie nieważności uchwały Nr LXVI/418/2024 Rady Gminy Lipusz z dnia 25 marca 2024 r. w sprawie wprowadzenia „Regulaminu działalności przystani kajakowej w Lipuszu”, w części dotyczącej ust. 1 pkt 6 w zakresie słów „*i na ich odpowiedzialność*” oraz ust. 3 pkt 6 załącznika do uchwały, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie nieważności uchwały wstrzymuje jej wykonanie w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Od niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem wojewody pomorskiego.

Wojewoda Pomorski

Beata Rutkiewicz